

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 14. januarja 2010*

V združenih zadevah C-430/08 in C-431/08,

katerih predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki sta ju vložili VAT and Duties Tribunal, Edinburgh (Združeno kraljestvo) in VAT and Duties Tribunal, Northern Ireland (Združeno kraljestvo) z odločbama z dne 23. septembra 2008, ki sta prispeli na Sodišče 29. septembra 2008, v postopkih

Terex Equipment Ltd (C-430/08),

FG Wilson (Engineering) Ltd (C-431/08),

Caterpillar EPG Ltd (C-431/08)

proti

Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs,

* Jezik postopka: angleščina.

TEREX EQUIPMENT IN DRUGI
SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik tretjega senata v funkciji predsednika četrtega senata,
E. Juhász, G. Arestis, J. Malenovský in T. von Danwitz (poročevalec), sodniki,

generalni pravobranilec: M. Poiares Maduro,
sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 24. septembra 2009,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Terex Equipment Ltd J. White, barrister,

- za FG Wilson (Engineering) Ltd in Carterpillar EPG Ltd G. Salmond, solicitor,
in R. Cordara, QC,

- za vlado Združenega kraljestva H. Walker, zastopnica, skupaj s S. Moore, barrister,

- za češko vlado M. Smolek, zastopnik,

– za Komisijo Evropskih skupnosti L. Bouyon in R. Lyal, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago členov 78, 203, 204 in 239 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, str. 1, v nadaljevanju: carinski zakonik) in člena 865 Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92 (UL L 253, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1677/98 z dne 29. julija 1998 (UL L 212, str. 18, v nadaljevanju: izvedbena uredba).
- ² Predloga sta bila vložena v okviru spora med družbami Terex Equipment Ltd (v nadaljevanju: Terex), FG Wilson (Engineering) Ltd (v nadaljevanju: Wilson) in Caterpillar EPG Ltd (v nadaljevanju: Caterpillar) ter Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs zaradi posledic navedbe napačne šifre za carinski postopek, ki označuje izvoz skupnostnega blaga, na deklaracijah za ponovni izvoz blaga v postopku v glavni stvari, ki je bilo predmet postopka aktivnega oplemenitenja.

Pravni okvir

3 Člen 4(7), (8) in (13) carinskega zakonika določa:

„V tem zakoniku veljajo naslednje opredelitve:

[...]

(7) ‚Skupostno blago‘ pomeni blago, ki je:

– [...]

– uvoženo iz držav ali ozemelj, ki niso del carinskega območja Skupnosti, in je sproščeno v prosti promet,

– [...]

(8) ‚Neskupnostno blago‘ pomeni vse blago, razen naštetega v pododstavku 7.

Skupnostno blago izgubi svoj status, ko dejansko zapusti carinsko območje Skupnosti, kar pa ne vpliva na člena 163 in 164.

[...]

(13) ‚Carinski nadzor‘ pomeni splošne ukrepe carinskih organov za zagotovitev spoštovanja carinskih predpisov, po potrebi pa tudi drugih predpisov, ki veljajo za blago, zavezano carinskemu nadzoru.“

4 Člen 37 tega zakonika določa:

„1. Blago, ki je vneseno na carinsko območje Skupnosti, je od trenutka vnosa predmet carinskega nadzora. Skladno z veljavnimi določbami je lahko predmet kontrole s strani carinskih organov.

2. Blago ostane pod carinskim nadzorom tako dolgo, dokler se ne določi carinski status blaga in, če gre za blago, ki ni skupnostno, brez vpliva na člen 82(1), do trenutka zamenjave carinskega statusa ali vnosa v prosto cono ali prosto skladišče, oziroma do njegovega ponovnega izvoza ali uničenja v skladu s členom 182.“

5 Člen 59(2) carinskega zakonika določa:

„Skupnostno blago, ki je bilo deklarirano za izvoz, pasivno oplemenitenje, tranzitni postopek ali za postopek carinskega skladiščenja, se nahaja pod carinskim nadzorom od trenutka sprejema carinske deklaracije do iznosa blaga s carinskega območja Skupnosti, uničenja ali razveljavitve carinske deklaracije.“

6 Člen 78 tega zakonika določa:

„1. Carinski organi lahko po uradni dolžnosti ali na zahtevo deklaranta, po odobritvi prepustitve blaga, deklaracije ponovno pregledajo.

2. Carinski organi lahko po prepustitvi blaga preverijo poslovne dokumente in podatke, ki se nanašajo na uvozne ali izvozne operacije v zvezi z zadevnim blagom ali na kasnejše trgovske posle z istim blagom, da se prepričajo o točnosti navedb v deklaraciji [...]

3. Če se pri ponovnem pregledu deklaracije ali naknadnih preverjanjih izkaže, da so bile določbe o zadevnem carinskem postopku uporabljene na podlagi netočnih ali nepopolnih podatkov, carinski organi ob upoštevanju vseh sprejetih predpisov sprejmejo potrebne ukrepe za ureditev položaja, pri čemer upoštevajo nove informacije, s katerimi razpolagajo.“

7 Po členu 79, prvi odstavek, carinskega zakonika neskupnostno blago „[s] sprostitutijo [...] v prosti promet pridobi [...] carinski status skupnostnega blaga“.

8 Člen 161(5) carinskega zakonika določa:

„Izvozno deklaracijo je treba vložiti pri carinskem uradu, ki je pristojen za nadzor v kraju, kjer ima izvoznik svoj sedež ali kjer je blago zapakirano ali naloženo za izvoz. Izjeme se določijo skladno s postopkom odbora.“

9 Člen 182(3) tega zakonika določa:

„[...] Če je blago, ki je bilo med njegovim zadrževanjem na carinskem območju Skupnosti dano v carinski postopek z ekonomskim učinkom, namenjeno ponovnemu izvozu, je treba vložiti carinsko deklaracijo v skladu s členi 59 do 78. V tem primeru se uporablja člen 161(4) in (5).

[...]“

10 Člen 203(1) carinskega zakonika določa:

„Carinski dolg pri uvozu nastane:

- z nezakonito odstranitvijo blaga, zavezanega uvoznim dajatvam, izpod carinskega nadzora.“

11 Člen 204 carinskega zakonika določa:

„1. Carinski dolg pri uvozu nastane:

- (a) z neizpolnitvijo ene od obveznosti, ki izhaja za blago, zavezano uvoznim dajatvam, iz zadrževanja v začasni hrambi ali iz uporabe carinskega postopka, v katerega je bilo blago dano, ali

[...]

v primerih, ki niso naštetih v členu 203, razen če se dokaže, da te kršitve niso bistveno vplivale na pravilno izvajanje začasnih hramb ali zadevnega carinskega postopka.

2. Carinski dolg nastane v trenutku, ko se obveznost, neizpolnitev katere povzroči nastanek carinskega dolga, preneha izpolnjevati, ali v trenutku, ko je bilo blago dano v zadevni carinski postopek, če se naknadno ugotovi, da eden od pogojev za vnos blaga v ta postopek ali odobritev znižane uvozne dajatve ali stopnje nič zaradi uporabe blaga v posebne namene dejansko ni bil izpolnjen.

[...]“

12 Člen 236 carinskega zakonika določa:

„1. [...]

Uvozne ali izvozne dajatve se odpustijo, kolikor se ugotovi, da v trenutku vknjižbe znesek teh dajatev ni bil zakonsko dolgovan ali da je bil vknjižen v nasprotju s členom 220(2).

Povračilo ali odpust se ne odobri, če so dejstva, ki so povzročila plačilo ali vknjižbo zneska, ki ni bil zakonsko dolgovan, posledica goljufivega dejanja udeleženega.

2. Povračilo ali odpust uvoznih ali izvoznih dajatev se odobri na podlagi zahtevka, vloženega pri pristojnem carinskem uradu pred potekom roka treh let, ki se šteje od dneva posredovanja sporočila o teh dajatvah dolžniku.

Ta rok se podaljša, če udeleženi dokaže, da zahtevka v tem roku ni mogel vložiti zaradi nepredvidljivega dogodka ali višje sile.

Carinski organi po službeni dolžnosti povrnejo ali odpustijo dajatve, če v tem roku sami ugotovijo, da gre za enega od primerov iz prvega in drugega pododstavka odstavka 1.“

13 Člen 865 izvedbene uredbe določa:

„Za odstranitev blaga izpod carinskega nadzora v skladu s členom 203(1) zakonika se šteje vložitev carinske deklaracije za to blago ali vsako drugo dejanje z enakimi pravnimi učinki, pa tudi predložitev dokumenta v potrditev pristojnim organom, če imajo ta ravnanja za posledico, da se blagu napačno prizna carinski status skupnostnega blaga.“

Vendar se pri letalskih družbah, ki imajo dovoljenje za uporabo poenostavljenega tranzitnega postopka z elektronskim manifestom, blago ne bo štelo za umaknjeno iz carinskega nadzora, če ga na pobudo ali za račun zadevne osebe obravnavajo skladno z njegovim statusom kot blago, ki ni iz Skupnosti, preden carinski organi ugotovijo njegov neregularni status, in če ravnanje osebe, ki jo to zadeva, ne kaže na goljufivo delovanje.“

Spora o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

Zadeva C-430/08

- 14 Terex je podjetje, ki proizvaja stroje za zemeljska dela. Uvaža različne dele, ki so vgrajeni v te stroje. Za uvožene dele iz postopka aktivnega oplemenitenja iz členov od 114 do 129 carinskega zakonika velja oprostitev plačila carinskih dajatev. Te stroje se prodaja kupcem v Skupnosti ali zunaj nje.
- 15 Ko je to blago ponovno izvoženo ob upoštevanju pogojev postopka aktivnega oplemenitenja, ni zavezano carinskim dajatvam.
- 16 Carinski organi, ki so od januarja 2000 do julija 2002 delovali v imenu družbe Terex ali kupcev, so na izvozni deklaraciji navedli šifro za carinski postopek 10 00, ki označuje izvoz skupnostnega blaga, namesto šifre 31 51 za ponovni izvoz blaga, za katero velja oprostitev dajatev.
- 17 Carinski organi so torej menili, da so te deklaracije o ponovnem izvozu pod napačno šifro povzročile, da je bil zadevnemu blagu iz postopka v glavni stvari napačno dodeljen status skupnostnega blaga, kar naj bi v skladu s členom 203(1) carinskega zakonika in členom 865 izvedbene uredbe povzročilo nastanek carinskega dolga. Ta naj bi vsekakor nastal na podlagi člena 204(1)(a) carinskega zakonika, ker ni bilo vnaprejšnjega obvestila o ponovnem izvozu strojev, ki je predpisano v postopku aktivnega oplemenitenja.

- 18 Družba Terex je na podlagi člena 78(3) carinskega zakonika zahtevala ponovni pregled svojih izvoznih deklaracij, da bi uredila položaj. Carinski organi so zavrnili spremembo deklaracij z razlogom, na eni strani, da je družba Terex z zahtevo želela zamenjati carinski postopek, ki se uporablja v tem primeru, in, na drugi strani, da se položaj ne bi mogel urediti, saj naj bi bilo nemogoče za nazaj predložiti vnaprejšnje obvestilo o ponovnem izvozu blaga iz postopka v glavni stvari.
- 19 Družba Terex je poleg tega na podlagi člena 239 carinskega zakonika zahtevala odpust carinskega dolga. Carinski organi so zahtevek zavrnili z obrazložitvijo, da se je družba Terex izkazala za „očitno malomarno“, kar izključuje uporabo te določbe.
- 20 Predložitveno sodišče meni, da na podlagi člena 203 carinskega zakonika carinski dolg v postopku v glavni stvari ne more nastati. Blago, ki ga je izvažala družba Terex, naj ne bi pridobilo statusa skupnostnega blaga v smislu člena 4(7) carinskega zakonika iz edinega razloga navedbe napačne šifre za carinski postopek v izvoznih deklaracijah, to je šifre 10 00. Nasprotno, predložitveno sodišče meni, da lahko člen 204 carinskega zakonika v postopku v glavni stvari povzroči carinski dolg in da ta ne more biti izbrisan na podlagi člena 859 izvedbene uredbe niti ne more zastarati. Predložitveno sodišče je glede uporabe člena 78(3) carinskega zakonika v tej zadevi menilo, da ta določba dovoljuje ureditev položaja, ne glede na to, da člen 182(3) carinskega zakonika zahteva predhodno obvestilo o ponovnem izvozu blaga.
- 21 Nazadnje, predložitveno sodišče meni, da družbi Terex ni mogoče očitati očitne malomarnosti v smislu člena 239 carinskega zakonika. V zvezi s tem meni, da je ravnanje carinskih organov v zadevnem obdobju pripomoglo k uporabi napačne šifre za carinski postopek.

22 V teh okoliščinah je VAT and Duties Tribunal, Edinburgh, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali je na podlagi [carinskega z]akonika, zlasti njegovega člena 78, dovoljen ponovni pregled deklaracije, da bi se popravila šifra carinskega postopka, in če je, ali morajo [Her Majesty's Revenue & Customs] spremeniti deklaracijo in urediti položaj?

2. Ali je bilo [v okoliščinah, opisanih v točkah od 3 do 21 predložitvene odločbe,] zaradi učinka člena 865 [i]zvedbene uredbe zadevno blago [v sporu o glavni stvari] nezakonito odstranjeno izpod carinskega nadzora v smislu člena 203(1) [carinskega z]akonika?

3. Če je treba odgovoriti pritrdilno, ali je na podlagi člena 203 [carinskega z]akonika pri uvozu nastal carinski dolg?

4. Če carinski dolg ni nastal na podlagi člena 203, ali je nastal na podlagi člena 204, glede na
 - (a) ugotovitve o „[očitni] malomarnosti“ v točkah od 34 do 43 predložitvene odločbe in

 - (b) vprašanje, ali [Her Majesty's Revenue & Customs] niso spoštovali obveznosti iz člena 221(3) [carinskega z]akonika, ker sporočila o carinskem dolgu iz člena 204 niso posredovali v roku?

5. Ali je nacionalno sodišče glede na to, da:

(a) na podlagi člena 78 [carinskega z]akonika ni mogoče urediti položaja,

(b) je nastal carinski dolg in

(c) je obstajal poseben primer, kot je poudarjeno v členu 899 [i]zvedbene uredbe,

lahko sklenilo, da [v okoliščinah, predstavljenih v predložitveni odločbi,] ni šlo za [očitno] malomarnost in je treba carinski dolg odpustiti na podlagi člena 239 [carinskega z]akonika?“

Zadeva C-431/08

²³ Družbi Wilson in Caterpillar proizvajata generatorje. Uvažata dele, ki so vgrajeni v te stroje, in druge dele, ki izvirajo iz Skupnosti. Za uvožene dele na podlagi postopka

aktivnega oplemenitenja ne veljajo carinske dajatve. Generatorje večinoma prodajata kupcem zunaj Skupnosti.

- 24 Uslužbenci carinskih organov, ki so od oktobra 2002 do februarja 2005 delovali v imenu družb Wilson in Caterpillar ali v imenu kupcev, so v izvoznih deklaracijah za blago iz postopka v glavni stvari uporabljali šifro za carinski postopek 10 00, ki se uporablja za izvoz skupnostnega blaga, namesto šifre 31 51, ki označuje ponovni izvoz blaga, za katero se ne plačuje carinskih dajatev.
- 25 Družbi Wilson in Caterpillar sta 21. februarja 2005 obvestili carinske organe Združenega kraljestva, da so uporabljali napačno šifro za carinski postopek, zato so carinski organi izdali naknadne odločbe o odmeri.
- 26 Carinske oblasti so kot v primeru družbe Terex menile, da uporaba napačne šifre povzroči obveznost plačila carinskih dajatev za blago, ki je plačila oproščeno, da položaja ni mogoče urediti v skladu s členom 78 carinskega zakonika in da tudi ni razloga za odpustitev carinskih dajatev v skladu s členom 239 carinskega zakonika.
- 27 Predložitveno sodišče meni, da je bilo zadevno blago iz postopka v glavni stvari vedno „neskupnostno blago“ v smislu člena 4(8) carinskega zakonika in da zaradi navedbe napačne šifre za carinski postopek ne more biti uvrščeno pod izvozni postopek, ki je namenjen izključno skupnostnemu blagu. Tako sama uporaba napačne šifre za carinski postopek blagu iz postopka v glavni stvari ne more podeliti statusa skupnostnega blaga, kot določa člen 865 izvedbene uredbe.

- 28 Po mnenju predložitvenega sodišča je zadevno blago iz postopka v glavni stvari vedno ostalo pod nadzorom carinskih organov v smislu člena 4(13) carinskega zakonika, čeprav je uporaba napačne šifre za carinski postopek lahko ovirala postopek nadzora teh organov. V skladu z razlago carinskih organov imata člen 203 carinskega zakonika in člen 865 izvedbene uredbe naravo sankcije za uporabo napačne šifre, kar naj bi po mnenju predložitvenega sodišča nasprotovalo namenu zakonodajalca Skupnosti.
- 29 Predložitveno sodišče glede uporabe člena 78 carinskega zakonika za položaj iz postopka v glavni stvari meni, da je lahko urejen v skladu z njegovim odstavkom 3.
- 30 Nazadnje, predložitveno sodišče je, potem ko je preučilo okoliščine predloženega spora, odločilo, da se družbama Wilson in Caterpillar ne more očitati „očitne malomarnosti“ v smislu člena 239 carinskega zakonika. To utemeljuje predvsem z zapletenostjo zadevnih pravil in dejstvom, da carinski organi Združenega kraljestva niso izpolnili obveznosti, da morajo gospodarske subjekte poučiti o posledicah uporabe napačne šifre za carinski postopek.
- 31 V teh okoliščinah je VAT and Duties Tribunal, Northern Ireland, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali je bilo blago [v okoliščinah, opisanih v predložitveni odločbi,] nezakonito odstranjeno izpod carinskega nadzora v smislu člena 203(1) [carinskega zakonika zaradi uporabe člena 865 [izvedbene] uredbe?

Vprašanja za predhodno odločanje

Drugo in tretje vprašanje v zadevi C-430/08 ter prvo in drugo vprašanje v zadevi C-431/08

- 33 Predložitveno sodišče s temi vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu želi izvedeti, ali je uporabo šifre za carinski postopek 10 00 v izvoznih deklaracijah, ki označuje izvoz skupnostnega blaga, namesto šifre 31 51, ki se uporablja za ponovni izvoz blaga, ki je predmet postopka aktivnega oplemenitenja, treba šteti za odstranitev izpod carinskega nadzora in ali povzroči nastanek carinskega dolga na podlagi člena 203(1) carinskega zakonika.
- 34 V skladu s členom 203(1) carinskega zakonika odstranitev blaga, zavezanega uvoznim dajatvam, izpod carinskega nadzora povzroči nastanek carinskega dolga.
- 35 V skladu s sodno prakso Sodišča je treba pojem odstranitve izpod carinskega nadzora razumeti kot vsako dejanje ali opustitev, ki pristojnim carinskim organom preprečuje, četudi začasno, dostop do blaga pod carinskim nadzorom in izvajanje nadzora, predvidenega s carinskimi pravili Skupnosti (glej sodbe z dne 1. februarja 2001 v zadevi D. Wandel, C-66/99, Recueil, str. I-873, točka 47; z dne 11. julija 2002 v zadevi Liberexim, C-371/99, Recueil, str. I-6227, točka 55; z dne 12. februarja 2004 v zadevi Hamann International, C-337/01, Recueil, str. I-1791, točka 31, in z dne 29. aprila 2004 v zadevi British American Tobacco, C-222/01, Recueil, str. I-4683, točka 47).
- 36 Ker pravila Skupnosti tega pojma ne opredeljujejo, člen 865 izvedbene uredbe vsebuje primere ravnanj, za katera je treba šteti, da pomenijo odstranitev izpod carinskega nadzora v smislu člena 203(1) carinskega zakonika (glej zgoraj navedeno sodbo D. Wandel, točka 46).

- 37 Na podlagi člena 865, prvi odstavek, izvedbene uredbe je treba za odstranitev blaga izpod carinskega nadzora v smislu člena 203(1) carinskega zakonika šteti vložitev carinske deklaracije za to blago ali vsako drugo dejanje z enakimi pravnimi učinki, če je posledica teh ravnanj napačno priznanje blagu carinskega statusa skupnostnega blaga.
- 38 Predložitveno sodišče ter družbe Terex, Wilson in Caterpillar v zvezi s tem menijo, da navedba šifre za carinski postopek 10 00, ki označuje izvoz skupnostnega blaga, namesto šifre 31 51, ki se uporablja za ponovni izvoz blaga, ki je predmet postopka aktivnega oplemenitenja, ni spremenila carinskega statusa zadevnega blaga, ki ga je tako treba še vedno šteti za neskupnostno. Blago naj namreč ne bi bilo sproščeno v prosti promet, s čimer naj bi v skladu s členom 79 carinskega zakonika pridobilo status skupnostnega blaga. Za uporabo člena 865 izvedbene uredbe naj torej ne bi zadoščalo, da je navedba šifre za carinski postopek 10 00 ustvarjala napačen vtis, da gre za skupnostno blago.
- 39 Ta razlaga ni sprejemljiva.
- 40 Člen 865 izvedbene uredbe se namreč nanaša na položaj, v katerem deklaracije blagu dodeljujejo status skupnostnega blaga, ki mu ne pripada, tako da se neskupnostno blago izogne carinskemu nadzoru, ki mu je podvrženo v skladu s carinskim zakonikom in zlasti v skladu z njegovim členom 37.
- 41 V zvezi s tem je treba izpostaviti posebnosti postopka aktivnega oplemenitenja in vloge, ki jo ima v teh okoliščinah zlasti navedba pravilne šifre za carinski postopek za presojo,

ali navedba šifre, ki označuje izvoz skupnostnega blaga, zmanjšuje možnosti carinskih organov za nadzor ali ne.

- 42 Najprej je, kot poudarja Komisija Evropskih skupnosti, treba pripomniti, da je postopek aktivnega oplemenitenja, ki povzroči oprostitev carinskih dajatev, izreden ukrep, namenjen poenostavitvi izvajanja nekaterih gospodarskih aktivnosti. Ker ta postopek vsebuje očitna tveganja za pravilno uporabo carinskih pravil in izterjavo carinskih dajatev, morajo njegovi upravičenci natančno upoštevati svoje obveznosti. Enako je treba strogo razlagati posledice neupoštevanja teh obveznosti.
- 43 Obveznost iz člena 182(3) carinskega zakonika glede vložitve carinske deklaracije, pri kateri je treba navesti pravilno šifro za carinski postopek in ki nakazuje, da gre za ponovni izvoz blaga, ki je bilo predmet postopka aktivnega oplemenitenja, je posebnega pomena za carinski nadzor v okviru tega carinskega postopka.
- 44 Z navedbo šifre za carinski postopek, ki označuje ponovni izvoz blaga, ki je predmet postopka aktivnega oplemenitenja, se namreč želi zagotoviti učinkovit nadzor carinskih organov, s tem da se jim omogoči opredelitev statusa zadevnega blaga le na podlagi carinske deklaracije, ne da bi bilo treba uporabiti nadaljnja preverjanja in ugotovitve. Ta namen je še toliko pomembnejši, ker na carinsko območje Skupnosti vneseno blago v skladu s členom 37(2) carinskega zakonika ostane pod carinskim nadzorom le do ponovnega izvoza.
- 45 Navedba šifre za carinski postopek, ki označuje ponovni izvoz blaga, ki je predmet postopka aktivnega oplemenitenja, tako dovoljuje carinskim organom, da se v zadnjem

trenutku odločijo za carinski nadzor na podlagi člena 37(1) carinskega zakonika, da torej preverijo, ali blago za ponovni izvoz dejansko ustreza blagu, ki je bilo predmet postopka aktivnega oplemenitenja.

46 Zato je navedba šifre za carinski postopek 10 00 na izvoznih deklaracijah, ki so bile predmet postopka v glavni stvari, zadevnemu blagu napačno dodelila status skupnostnega blaga in tako neposredno vplivala na možnost carinskih organov za izvedbo nadzora na podlagi člena 37(1) carinskega zakonika.

47 V teh okoliščinah je treba uporabo šifre za carinski postopek 10 00 na izvoznih deklaracijah, ki označuje izvoz skupnostnega blaga, namesto šifre 31 51, ki se uporablja za ponovni izvoz blaga, ki je predmet postopka aktivnega oplemenitenja, opredeliti kot „odstranitev“ tega blaga izpod carinskega nadzora (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo *British American Tobacco*, točka 53).

48 Poleg tega, kar zadeva morebiten nenadzor carinskih organov v zadevnem obdobju, ta okoliščina ne more biti dejavnik za neuporabo pojma odstranitve izpod carinskega nadzora. V skladu s sodno prakso namreč za odstranitev izpod carinskega nadzora zadostuje, da je bilo blago dejansko odstranjeno izpod morebitnega nadzora, neodvisno od dejstva, ali so pristojni organi ta nadzor dejansko izvajali (glej zgoraj navedeno sodbo *British American Tobacco*, točka 55).

49 Nazadnje, trditev, da naj bi taka razlaga člena 203(1) carinskega zakonika temu napačno pripisovala naravo nesorazmerne sankcije, ne more biti sprejeta.

- 50 Na eni strani morajo namreč upravičenci postopka aktivnega oplemenitenja, kot je bilo navedeno v točki 42 te sodbe, natančno izpolnjevati obveznosti, ki jih imajo v tem postopku. Na drugi strani bi zadevno blago iz postopka v glavni stvari, ki je izvoženo kot skupnostno blago, morebiti lahko bilo ponovno uvoženo v Skupnost kot vrnjeno blago v smislu člena 185 carinskega zakonika, ne da bi bilo zavezano uvoznim dajatvam.
- 51 Glede na navedeno je treba na drugo in tretje vprašanje v zadevi C-430/08 ter na prvo in drugo vprašanje v zadevi C-431/08 odgovoriti, da navedba šifre za carinski postopek 10 00, ki označuje izvoz skupnostnega blaga, namesto šifre 31 51, ki se uporablja za blago, ki je predmet oprostitve dajatev na podlagi postopka aktivnega oplemenitenja, na izvoznih deklaracijah, ki so bile predmet postopka v glavni stvari, v skladu s členom 203(1) carinskega zakonika in člena 865, prvi odstavek, izvedbene direktive povzroči nastanek carinskega dolga.
- 52 Ob upoštevanju tega odgovora na četrto vprašanje v zadevi C-430/08 ni treba odgovoriti.

Prvo vprašanje v zadevi C-430/08 in tretje vprašanje v zadevi C-431/08

- 53 Predložitveno sodišče s tema vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu želi izvedeti, ali člen 78(3) carinskega zakonika dovoljuje ponovni pregled izvoznih deklaracij z namenom, da se popravi šifro za carinski postopek, in ali morajo carinski organi v tem primeru te deklaracije spremeniti in urediti položaj.

- 54 Predložitveno sodišče ob tem navaja, da so carinski organi zavrnilo uporabo člena 78(3) carinskega zakonika z utemeljitvijo, da, na eni strani, v postopkih v glavni stvari ni šlo za popravek izvoznih deklaracij, ampak za spremembo carinskega postopka, in, na drugi strani, da položaja ni mogoče urediti, ker ni bilo predhodnega obvestila, ki ga zahteva člen 182(3) carinskega zakonika.
- 55 Najprej je treba ugotoviti, kot zatrjujejo predložitveno sodišče ter družbi Wilson in Caterpillar, da je bil „zadevni carinski postopek“ v smislu člena 78(3) carinskega zakonika postopek aktivnega oplemenitenja, ki so ga uporabile tožeče stranke v postopku v glavni stvari, s tem da so napačno uporabile šifro za carinski postopek 1000.
- 56 Enako je treba zavrniti tudi trditev, da člen 78(3) carinskega zakonika ne more odpraviti dejstva, da predhodnega obvestila, ki ga zahteva člen 183(3) carinskega zakonika, ni bilo. Taka razlaga bi bila namreč v nasprotju z logiko tega člena, katerega namen je prilagoditi carinski postopek dejanskemu položaju. Tako ta člen 78(3) ne razlikuje med napakami ali opustitvami, ki bi jih bilo mogoče popraviti, in tistimi, ki jih ne bi bilo mogoče. Izraz „netočni ali nepopolni podatki“ je treba razlagati tako, da zajema hkrati tehnične napake ali opustitve in nepravilno razlago veljavnega prava (sodba z dne 20. oktobra 2005 v zadevi Overland Footwear, C-468/03, ZOdl., str. I-8937, točka 63).
- 57 V nasprotju s trditvijo carinskih organov in vlade Združenega kraljestva v njihovih mnenjih, zadevni položaji v postopku v glavni stvari spadajo na področje uporabe člena 78 carinskega zakonika in se načeloma lahko uredijo na podlagi te določbe.
- 58 Člen 78(1) carinskega zakonika določa, da „lahko“ carinski organi po uradni dolžnosti ali na zahtevo deklaranta deklaracije ponovno pregledajo. Če deklarant zahteva ponovni pregled, morajo carinski organi njegovo zahtevo preučiti, vsaj glede vprašanja,

ali je treba opraviti ta ponovni pregled ali ne (zgoraj navedena sodba Overland Footwear, točki 45 in 46). Ta določba izvedbo ponovnega pregleda, ki ga zahteva deklarant, podreja presoji carinskih organov tako glede uvedbe tega pregleda kot glede njegovega rezultata (glej zgoraj navedeno sodbo Overland Footwear, točka 66).

59 Carinski organi pri tej prvi presoji upoštevajo predvsem možnost preverjanja navedb iz deklaracije, na katero se nanaša ponovni pregled, in iz zahtevka za ponovni pregled (zgoraj navedena sodba Overland Footwear, točka 47).

60 Če se pregled izkaže za načeloma mogoč, morajo carinski organi pri svoji presoji in ob možnosti poznejšega sodnega pravnega sredstva zahtevke deklaranta z obrazloženo odločbo zavrniti ali pa opraviti predlagani ponovni pregled (glej zgoraj navedeno sodbo Overland Footwear, točka 50).

61 V zadnjem primeru carinski organi ob upoštevanju predloženih podatkov ponovno pregledajo deklaracijo in presodijo o utemeljenosti trditev deklaranta (zgoraj navedena sodba Overland Footwear, točka 51).

62 Če se pri ponovnem pregledu izkaže, da so bile določbe o zadevnem carinskem postopku uporabljene na podlagi netočnih ali nepopolnih podatkov in da cilji postopka aktivnega oplemenitenja niso bili ogroženi, zlasti da je bilo blago, ki je bilo predmet tega carinskega postopka, dejansko ponovno izvoženo, carinski organi v skladu

s členom 78(3) carinskega zakonika sprejmejo potrebne ukrepe za ureditev položaja, pri čemer upoštevajo nove podatke, ki jih imajo na voljo (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Overland Footwear, točka 52).

63 Če se nazadnje izkaže, da uvozne dajatve, ki jih je plačal deklarant, ob njihovem knjiženju niso bile zakonsko dolgovane, je edini potreben ukrep za ureditev položaja lahko samo njihovo povračilo (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Overland Footwear, točka 53).

64 To povračilo se v tem primeru opravi na podlagi člena 236 carinskega zakonika, če so izpolnjeni pogoji iz te določbe, in sicer predvsem neobstoj goljufivega ravnanja deklaranta in spoštovanje roka, načeloma triletnega, ki je določen za vložitev zahtevka za povračilo (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Overland Footwear, točka 54).

65 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje v zadevi C-430/08 in tretje vprašanje v zadevi C-431/08 odgovoriti, da člen 78 carinskega zakonika dovoljuje ponovni pregled izvoznih deklaracij blaga, da bi se popravila šifra za carinski postopek, ki jo je navedel prijavitelj, carinski organi pa morajo, prvič, preučiti, ali so bile določbe o zadevnem carinskem postopku uporabljene na podlagi nepravilnih ali nepopolnih podatkov in ali cilji postopka aktivnega oplemenitenja niso bili ogroženi, zlasti ali je bilo blago, ki je bilo predmet tega carinskega postopka, dejansko ponovno izvoženo, in drugič, v danem primeru sprejeti ukrepe za ureditev položaja ob upoštevanju novih podatkov, ki so jim na voljo.

66 Glede na odgovor na ta vprašanja na peto vprašanje v zadevi C-430/08 in na četrto vprašanje v zadevi C-431/08 ni treba odgovoriti.

Stroški

- 67 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Navedba šifre za carinski postopek 10 00, ki označuje izvoz skupnostnega blaga, namesto šifre 31 51, ki se uporablja za blago, ki je predmet oprostitve dajatev na podlagi postopka aktivnega oplemenitenja, na izvoznih deklaracijah, ki so bile predmet postopka v glavni stvari, v skladu s členom 203(1) Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti in členom 865, prvi odstavek, Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1677/98 z dne 29. julija 1998, povzroči nastanek carinskega dolga.**
2. **Člen 78 Uredbe št. 2913/92 dovoljuje ponovni pregled izvoznih deklaracij blaga, da bi se popravila šifra za carinski postopek, ki jo je navedel prijavitelj, carinski organi pa morajo, prvič, preučiti, ali so bile določbe o zadevnem carinskem postopku uporabljene na podlagi nepravilnih ali nepopolnih podatkov in ali cilji postopka aktivnega oplemenitenja niso bili ogroženi, zlasti ali je bilo blago, ki je bilo predmet tega carinskega postopka, dejansko**

ponovno izvoženo, in drugič, v danem primeru sprejeti ukrepe za ureditev položaja ob upoštevanju novih podatkov, ki so jim na voljo.

Podpisi